

Motion till riksdagen 2020/21:911

av **Hanna Westerén (S)**

Förbättra de ekonomiska villkoren för kommuner med stor andel deltidsboende

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för en modell för inkomst- och kostnadsutjämning mellan kommuner som tar hänsyn till utmaningar som möter kommuner med stor andel deltidsboende och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges kommuner har väldigt olika förutsättningar i termer av demografi, geografi och efterfrågan på tjänster från det gemensamma. Det ger upphov till olika skattekraft och kostnadsstruktur i de olika kommunerna. Samtidigt förväntar sig medborgarna, och i många fall lagstiftaren, samma service över hela landet. För att hantera dessa utmaningar finns det ett kommunalt utjämningsystem som ska utjämna för skillnader i skattekraft och kostnadsstruktur.

En del kommuner upplever stora svårigheter att kunna hantera de utmaningar som en stor säsongvariation av befolkningen medför. Vi kan exemplifiera med Gotland. Ön har formellt ca 60 000 folkbokförda invånare men det är en siffra som bara stämmer under vinterhalvåret. Under sommarmånaderna vistas mångdubbelt fler på Gotland, som sommarboende eller turister.

Därtill har allt fler kommit att tillbringa allt större del av året på Gotland, utan att för den sakens skull vara folkbokförda här. Det rör sig om sommargäster som köpt en stuga för användning under tre månader på sommaren men som (ofta efter pension) spenderar ett halvår på ön. Att Gotland växer är givetvis av godo, men våra gemensamma system hinner inte med den mobilitet vi uppvisar. Ett exempel, som aktualiserades av bland annat Orust kommun (som är i en liknande situation) under årets sommarmånader då coronapandemin var som mest utbredd, är behovet av hemtjänst. Om antalet personer med faktiska hemtjänstbehov i kommunen skiljer sig markant från de prognosticerade

så blir det mycket svårt för en liten kommun att klara sitt åtagande. Kommunen kan inte heller lagligt begränsa hemtjänst till just folkbokförda.

Ofta dyker förslag om delad folkbokföring och därmed förändrad skatteuppbörd upp, men det systemet torde vara fortsatt olämpligt.

Däremot blir det alltmer märkbart att resurserna inte är fördelade utifrån påfrestning på våra gemensamma system under delar av året i olika delar av Sverige. Det bör allvarligt övervägas hur deltidsboendes spridda efterfrågan på tjänster från våra gemensamma system bättre kan balanseras inom ramen för våra gemensamma system.

Hanna Westerén (S)